

Rhwydwaith Hybiau Grwpiau Cymunedol Ynys Môn

Mae llawer o gyngor a ffynonellau gwybodaeth ar gael, ac mae'n gallu bod yn gymhleth iawn.

Dyma grynodeb o'r **PRIF** gymorth ariannol, ffynonellau gwybodaeth a'r cymorth diweddaraf sydd ar gael (Hydref 2022).

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Rydym eisiau cadw cyfeirlyfr cyfredol o unrhyw gymorth / cefnogaeth bellach sydd ar gael, felly os ydych yn ymwybodol o wasanaeth neu sefydliad a allai helpu pobl leol nad ydynt wedi'u rhestru yma, anfonwch y wybodaeth os gwelwch yn dda at financialinclusion@ynysmon.llyw.cymru

Mae'r crynodeb hwn hefyd ar gael ar wefan Cyngor Sir Ynys Môn

www.ynysmon.llyw.cymru

Pethau pwysig i'w cofio:

- Dywedwch wrth bobl am gysylltu â'u cyflenwyr / sefydliadau y mae arnynt arian iddynt i drafod eu pryderon. Mae dyletswydd ar y cyrff hynny i ddarparu mesurau i'w helpu.
- Atgoffwch pobl i wneud yn siŵr eu bod yn hawlio'r budd-daliadau y mae ganddynt hawl i'w derbyn **Cyfrifianellau budd-daliadau GOV.UK** (www.gov.uk) neu **Gyfrifiannell Budd-daliadau Turn2us**
- Mae llawer o'r cymorth ariannol sydd ar gael ar hyn o bryd yn cael ei dalu'n awtomatig **OS YDYCH** yn hawlio'r budd-dal perthnasol, ac mae hawlio'r budd-dal cywir yn eich gwneud chi'n gymwys i gael cymorth ariannol pellach.
- Mae cymorth ar gael i'ch helpu i ddeall yr hyn y mae gennych hawl i'w dderbyn a sut i'w hawlio **Hawliwch yr hyn sy'n ddyledus i chi | LLYW. CYMRU 0808 250 5700.**

Anogwch pobl i gysylltu â **Chyngor ar Bopeth Ynys Môn**
<https://www.citizensadvice.org.uk/local/ynys-mon/> neu
Stepchange i gael cyngor ar ddyledion. <https://www.stepchange.org/>

- Os ydych chi'n poeni am roi'r wybodaeth anghywir, cofiwch gyfeirio pobl at gyngor annibynnol, diogel sydd ar gael yn rhad ac am ddim

Canolfan J.E. O'Toole (Uned Hawliau Lles yr Awdurdod)
01407 760208 | otoole@anglesey.gov.cymru

Cyngor ar Bopeth | 0808 278 7932

Advicelink Cymru | 0808 250 5700

- Gall Tîm Cynhwysiant Ariannol Cyngor Sir Ynys Môn gynnig cymorth a chanllawiau ynghylch biliau cyfleustodau a chymorth ariannol a allai fod ar gael yn ogystal â chymorth ar reoli arian/cyllideb.

<https://www.ynysmon.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/Financial-inclusion.aspx>

Help gyda chostiau tanwydd yn y cartref

Beth sydd ar gael ar hyn o bryd?

£400 oddi ar y bil tanwydd - bydd yn cael ei dalu / ei weinyddu gan y cyflenwr.

NID OES ANGEN gwneud cais amdano (Cynllun Cymorth Biliau Ynni)

Taliadau costau byw ychwanegol i RAI grwpiau o bobl;

£650 Taliad costau byw i rai ar fudd-dal incwm isel neu gredydau treth

£300 Taliad costau byw i bensiynwyr

£150 Taliadau costau byw i'r anabl

NI FYDD ANGEN i chi wneud cais am y rhain, byddant yn cael eu talu ochr yn ochr â'ch taliad budd-dal / credyd treth

Cynllun Gostyngiad Cartrefi Cynnes

£150 i'w dalu / ei weinyddu gan y cyflenwr fel disgownt ar y bil. Bydd pobl gymwys yn derbyn llythyr ym mis Tachwedd / Rhagfyr 2022 i roi gwybod iddyn nhw amdano.

NID OES ANGEN gwneud cais.

Cynllun Gostyngiad Cartrefi Cynnes: Trosolwg - GOV.UK (www.gov.uk)

Cynllun Cymorth Costau Byw

Cynllun Cymorth Dewisol Costau Byw (gov.wales)

Bydd rhai unigolion a gafodd eu heithrio o'r taliadau a wnaed yn awtomatig i'r sawl a oedd wedi derbyn Gostyngiad Treth Gyngor yn gynharach yn 2022 yn derbyn taliad awtomatig o £150 - edrychwch ar y wefan am fanylion llawn.

Taliad Tanwydd Gaeaf

Os cawsoch chi eich geni ar neu cyn 25 Medi 1956, gallech gael rhwng £250 a £600 i'ch helpu i dalu eich biliau gwresogi. 'Taliad Tanwydd Gaeaf' yw enw'r cynllun hwn. Mae'r swm a gewch yn cynnwys 'Taliad Costau Byw i Bensiynwyr'. Mae hyn rhwng £150 a £300. Dim ond yn ystod gaeaf 2022 i 2023 fyddwch chi'n derbyn y swm ychwanegol hwn. Mae hyn yn ychwanegol at unrhyw **Taliad Costau Byw** rydych chi'n ei gael gyda'ch budd-dal neu gredydau treth. Bydd y rhan fwyaf o'r taliadau'n cael eu gwneud yn awtomatig ym mis Tachwedd neu fis Rhagfyr. Fe gewch chi lythyr yn dweud wrthych faint y byddwch chi'n ei gael.

Os na fyddwch yn derbyn llythyr neu os nad yw'r arian wedi cael ei dalu i'ch cyfrif erbyn 13 Ionawr 2023, cysylltwch â'r **Ganolfan Taliadau Tanwydd Gaeaf**.

Taliad Tywydd Oer - £25 yr wythnos

Efallai y byddwch yn gymwys i gael Taliad Tywydd Oer os ydych yn cael budd-daliadau penodol neu Gymorth ar gyfer Llog Morgais.

Taliad Tywydd Oer: Trosolwg - GOV.UK (www.gov.uk)

Cymorth ariannol arall sydd ar gael ond Y MAE'N RHAID GWNEUD CAIS AMDANO:

Cam Dewisol y Cynllun Cymorth Costau Byw - Taliadau Caledi/ Argyfwng

Gall ceisiadau gael eu gwneud gan unigolion mewn trafferth y gellir ei briodoli'n uniongyrchol i'r argyfwng Costau Byw. Ceir manylion am y meini prawf, sut i wneud cais a'r polisi yn y Cynllun Cymorth Costau Byw (LLYW.Cymru)

Cynllun Cymorth Tanwydd Gaeaf - taliad unwaith ac am byth o £200

Rhaid cyflwyno cais.

Dylai unigolion sy'n derbyn Gostyngiad Treth Cyngor dderbyn llythyr gyda rhif Cyfeirnod unigryw sy'n eu galluogi i wneud hawliad ar-lein, dylai eraill sicio'r meini prawf cymhwysedd a chyflwyno cais, mae manylion llawn ar gael yng Nghynllun Cymorth Tanwydd y Gaeaf (llyw.cymru)

Bydd cymorth cyfyngedig ar gael drwy Dîm Cynhwysiant Ariannol CSYM ar gyfer costau tanwydd nad yw'n cael ei gyflenwi ar y grid. Nid yw hon yn gronfa fydd yn cael ei hadnewyddu, felly ni fydd ychwaneg o arian ar gael unwaith y daw'r cymorth ariannol cyfredol i ben.

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/Financial-inclusion.aspx>

Taliadau neu gyngor i helpu pan fydd rhywun mewn argyfwng, er enghraifft:

Cronfa Cymorth Dewisol – EAP - Cronfa Cymorth Dewisol (DAF) | LLYW. CYMRU

Taleb tanwydd argyfwng gwerth £30-£49 i'r rhai sy'n defnyddio mesurydd / yn 'talw wrth ddefnyddio', neu sy'n talu am danwydd oddi-ar-y-grid drwy'r Sefydliad Banc Tanwydd. Gweinyddir y cynllun ar Ynys Môn gan Fanc Bwyd Ynys Môn – ac mae ar gael i unigolion mewn argyfwng yn unig sydd wedi cael eu cyfeirio at fanc bwyd. Mae cymorth hefydd ar gael gan Gyngorwyr Ynni CAB.

Dylid cynghori cwsmeriaid i gysylltu â'u cyflenwyr ynni os ydynt mewn argyfwng ac ar fin cael eu datgysylltu neu redeg allan o gredyd brys. O bryd i'w gilydd, bydd cyflenwyr yn trefnu taliadau ychwanegol ('top up') brys ond fel arfer bydd rhaid i gwsmeriaid eu had-dalu fesul dipyn o unrhyw daliadau ychwanegol yn y dyfodol.

Y MAE'N RHAID GWNEUD CAIS AMDANO

Beth arall fedrwch chi ei wneud?

Helpu pobl i gofrestru am Wasanaeth Blaenoriaeth gyda chyflenwyr ynni os ydynt yn breswylwyr sydd ag anabledd, cyflwr iechyd, yn bensiynwr, gyda phlentyn dan 5 oed neu'n feichiog.

Helpu pobl i wneud eu cartrefi mor gynnes â phosibl - newidiadau bach i'r defnydd o ynni, lleihau drafftiau, inswleiddio a mesurau eraill fel paneli solar (drwy gynlluniau fel ECO a NYTH) - am wybodaeth bellach gweler

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Housing/Private-housing/Nest-a-scheme-to-make-your-home-warmer-and-more-energy-efficient.aspx>

Neu cysylltwch â Nyth/Nest ar Rhadffôn 0808 808 2244

Deall eich biliau

er enghraifft, gosod mesurydd clyfar yn y cartref - gofynnwch i'ch cyflenwr ynni.

Deall Tariffau

Defnyddio Cynllun Wardeiniaid Ynni Ynys Môn (this is available for Isle of Anglesey County Council tenants only)

<https://www.grwpcynefin.org/en/more-than-housing/protect-the-environment>

Mae mwy o fanylion yn y canllaw hwn gan CAB a Ofgem

Help with bills England and Wales August 2022 (ofgem.gov.uk)

Help gyda biliau eraill

Talu eich rhent

Hawlio Budd-daliadau Tai a/neu Ostyngiad Treth Gyngor ar-lein yn:

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/Housing-benefits/Housing-benefit-and-council-tax-reduction-online-application.aspx>

Hawlio Taliadau Tai Dewisol (DHP) – ffurflen y gellir ei lawrlwytho ar gael yn:

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/Housing-benefits/Discretionary-Housing-Payments-and-Discretionary-Assistance-Fund.aspx>

Landlordiaid Tai Cymdeithasol:

Cyngor Sir Ynys Môn - 01248 752200

Clwyd Alyn - 0800 183 5757

Grŵp Cynefin - 0300 111 2122

Tai Gogledd Cymru - 01492 572727

Yn ddigartref neu dan fygythiad o ddigartrefedd?

Cysylltwch â Chyngor Sir Ynys Môn sydd hefyd yn gallu rhoi cyngor a chymorth i atal digartrefedd cyngor digartrefedd (gov.wales) neu ffonio 01248 752200

Shelter Cymru - Am gymorth a chyngor ynghylch tai, ffoniwch llinell gymorth frys Shelter Cymru ar 08000 495 495

(9.30yb – 12.30yp Dydd Llun i Ddydd Gwener)

Cysylltu â ni - Shelter Cymru

Help Arall

Prydau ysgol am ddim

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Schools-and-learning/Financial-Support/Free-school-meals.aspx>

Grant i ddisgyblion ysgol i helpu gyda chostau ysgol

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/School-uniform-and-pupil-development-grant.aspx>

Taliadau gofal plant

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Children-and-families/Childcare-for-3-and-4-year-olds.aspx>

Ffonau a'r Rhyngrwyd (Tariffau cymdeithasol gan gyflenwyr ar gyfer pobl sy'n derbyn budd-daliadau neu gredyd treth / pensiwn)

Band eang a phhecynnau ffôn rhatach - Ofcom

Dŵr Tariff HelpU | Dŵr Cymru Welsh Water (dwrcymru.com)

Mynediad at fwyd

<https://anglesey.foodbank.org.uk/>

Bwyd Da Môn

<https://www.bwyd-da-mon.org.uk/>

